

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (13/06/2018)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α1 Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

α. «κλήριγκ»

Το κλήριγκ ήταν μία μέθοδος διακανονισμού, η οποία κυριάρχησε προοδευτικά στο εξωτερικό εμπόριο μετά την οικονομική κρίση του 1932. Οι διεθνείς συναλλαγές δε γίνονταν με βάση το μετατρέψιμο συνάλλαγμα αλλά με βάση διακρατικές συμφωνίες που κοστολογούσαν τα προς ανταλλαγή προϊόντα και φρόντιζαν να ισοσκελίσουν την αξία των εισαγωγών με την αντίστοιχη των εξαγωγών, στο πλαίσιο ειδικών λογαριασμών. Για μια χώρα, όπως η Ελλάδα, όπου οι συναλλαγές με το εξωτερικό ήταν έντονα ελλειμματικές, η διαδικασία αυτή, πέρα από τα αρνητικά, είχε και θετικά στοιχεία.

β. Εθνικόν Κομιτάτον

Ήταν πολιτικός σχηματισμός υπό τον Επαμεινώνδα Δεληγιώργη, που συγκροτήθηκε την περίοδο της εθνοσυνέλευσης του 1862-64 και είχε μικρότερη απήχηση σε σχέση με τις δύο μεγάλες παρατάξεις των Πεδινών και των Ορεινών. Υποστήριζε την ανάπτυξη του κοινοβουλευτισμού και τον εκσυγχρονισμό της χώρας, οικονομική ανάπτυξη και μεταρρυθμίσεις στη διοίκηση και στο στρατό, και πολιτισμική εξάπλωση στην Οθωμανική αυτοκρατορία.

γ. Οργανισμός (1914)

Ιδρύθηκε τον Ιούλιο του 1914 στη Θεσσαλονίκη με σκοπό την άμεση περίθαλψη και στη συνέχεια την εγκατάσταση των προσφύγων σε εγκαταλελειμμένα τουρκικά και βουλγαρικά χωριά της Κεντρικής και Ανατολικής Μακεδονίας. Παρεχόταν συσσίτιο, προσωρινή στέγη και ιατρική περίθαλψη, μέχρι οι πρόσφυγες να βρουν εργασία ή να αποκτήσουν γεωργικό κλήρο.

ΘΕΜΑ Α2

αΣ, βΣ, γΣ, δΛ, εΛ

ΘΕΜΑ Β1

α. Να αναφέρετε ονομαστικά τα αντιβενιζελικά κόμματα. (μονάδες 3)

Ραλλικό, Εθνικό και κόμμα Γ.Θεοτόκη

β. Ποια ήταν τα κοινά χαρακτηριστικά τους; (μονάδες 10)
σελ. 92, κεφ. 2, 1η πργ.

ΘΕΜΑ Β2

α. Ποια ήταν τα στάδια οργάνωσης της Κρητικής Πολιτείας μέχρι και την έγκριση του Συντάγματός της; (μονάδες 10)

σελ. 206-7, “Οι ξένοι ναύαρχοι...σε εφαρμογή.”

β. Ποια ήταν τα οικονομικά μέτρα που πήρε η Κρητική Πολιτεία; (μονάδες 2)

σελ. 208, κεφ. 2, “Η πρώτη κυβέρνηση... Κρητική Τράπεζα”

ΘΕΜΑ Γ1 Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται, να απαντήσετε στις εξής ερωτήσεις:

α. Ποιες προσδοκίες καλλιεργούσε η ιδέα της ανάπτυξης του σιδηροδρομικού δικτύου στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα; (μονάδες 10)

σελ. 33, “Η πιο χαρακτηριστική...κρατών.”

σελ. 34, “Οι γενικότερες αλλαγές... άξονες.”

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

- αύξηση γεωργικού προϊόντος και βελτίωση του επιπέδου ζωής των αγροτών
- ανάπτυξη βιοτεχνίας και βιομηχανίας
- περιορισμός των εισαγωγών σε βασικά είδη και δυνατότητα εισαγωγής πιο εκλεπτυσμένων προϊόντων

β. Ποια ήταν η επέκταση του σιδηροδρομικού δικτύου μέχρι και την πρώτη δεκαετία του 20ού αιώνα και ποιες δυσκολίες συνάντησε στην πραγματοποίησή της; (μονάδες 7)

σελ. 33-4, “Μέχρι τη... χιλιομέτρων.”

σελ. 34-5, “Το σιδηρ. Δίκτυο... 1909.”

σελ. 35, “Το κράτος... του σιδηροδρόμου.”

ΚΕΙΜΕΝΟ Β'

- 1883-1892 : ραγδαία επέκταση λόγω της πολιτικής Τρικούπη
- 1892-7 : μηδαμινή επέκταση λόγω της πτώχευσης του 1893
- 1903-7 : ελάχιστη επέκταση λόγω των γενικότερων κωλυμάτων

γ. Σε ποιο βαθμό εκπληρώθηκαν οι αναπτυξιακές προσδοκίες που γέννησε η κατασκευή του σιδηροδρομικού δικτύου στην Ελλάδα; (μονάδες 8)

σελ. 35, “Στο μεγαλύτερο... δικτύου.”

σελ. 35, “Είναι αναμφίβολο... αλλαγές.”

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ'

- αμφισβητήσιμη χρησιμότητα και μικρό ύψος επενδύσεων
- απουσία κοιτασμάτων σιδήρου και άνθρακα και ανυπαρξία βιομηχανίας παραγωγής υλικού για δίκτυο
- το δίκτυο δεν είχε παντού το ίδιο πλάτος γραμμών
- εξυπηρετούσε παράλιες περιοχές και προξενούσε δυσχέρειες και στην εμπορική ναυτιλία

ΘΕΜΑ Δ1 Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από:

α. Το κείμενο Α, να αναφερθείτε στο ζήτημα της παραχώρησης κλήρων στους πρόσφυγες-αγρότες μετά το 1923. (μονάδες 10)

σελ. 156-7, “Η αγροτική ... ιδιοκτησιών.” , “Ο παραχωρούμενος... ζώα.”

σελ. 157, “Την αξία... τράπεζα.”

- προσωρινή διανομή
- το μέγεθος του κλήρου εξαρτιόταν από τα μέλη της οικογένειας, και τη συνολική διανεμόμενη έκταση της περιοχής
- η αξία του κλήρου εξαρτιόταν από την περιοχή, την ποιότητα του εδάφους, την υπάρχουσα υποδομή και την απόσταση από αστικό κέντρο

β. Τα κείμενα Β και Γ, να απαντήσετε στην εξής ερώτηση: Με ποιους τρόπους ωφελήθηκε η αγροτική οικονομία από την εγκατάσταση των προσφύγων; (μονάδες 15)

σελ. 167-8, κεφ. 2γ, οι πρώτες 2 παράγραφοι.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β'

- Αναφέρουμε λεπτομερώς τα είδη καλλιεργειών στις οποίες επιδόθηκαν οι πρόσφυγες και τους λόγους επιλογής τους.

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ'

- Έργα υποδομής
- Επιτάχυνση απαλλοτρίωσης τσιφλικιών
- Διαρκώς αυξανόμενη κρατική μέριμνα για τη γεωργία

